

Half jaar wachten op een plaats WACHTLIJSTEN JEUGDZORG BLIJVEN ELLENLANG

De 3.700 jongeren die op een lijst staan voor een geschikte plek in de bijzondere jeugdzorg, moeten daar gemiddeld 195 dagen op wachten. Dat is een lichte verbetering.

In Oost-Vlaanderen wachten jongeren tot 240 dagen op de gepaste hulp
Van onze redacteur Nikolas Vanhecke, Brussel

Jeugdrechters halen vaker kinderen en jongeren weg uit hun scheefgetrokken thuissituatie. Ze raken ook moeilijker dan vroeger weg uit de bijzondere jeugdzorg. Dat zijn de twee belangrijkste redenen voor het recordaantal jongeren dat het Agentschap Jongerenwelzijn vorig jaar opving. Exact 26.235 kinderen en jongeren kregen hulp van Jongerenwelzijn. Dat zijn er 1.800 meer dan in 2009, blijkt uit het jaarverslag van Jongerenwelzijn. Een derde van de kinderen in de opvang is jonger dan tien jaar. De meesten wonen in Antwerpen.

'De toename is onrustwekkend', zegt Stefaan Van Mulders, de administrateur-generaal van het agentschap. 'Het is een trend die we ook in andere landen zien. Die instroom aanpakken is makkelijker gezegd dan gedaan. In elk geval willen we de bijzondere jeugdzorg weer meer bijzonder maken. Pas in tweede instantie mogen wij in actie komen.'

Van Mulders verwijst daarvoor naar het proefproject Columbus. Door die korte maar krachtige aanpak binnen het gezin kunnen de aanmeldingen bij het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg flink worden teruggedrongen (zie hiernaast). Maar dat blijft vooralsnog een experiment.

De meeste jongeren komen nog altijd in de klassieke (gemeenschaps)instellingen terecht of krijgen thuisbegeleiding. Meestal is de problematische situatie thuis de reden voor hun begeleiding of plaatsing. Minder dan een vijfde komt in de hulpverlening terecht omdat ze iets hebben mispeuterd. Onder hen veel meer jongens dan meisjes.

'De kritiek dat de jeugd massaal ontspoot, klopt volgens ons niet', zegt Van Mulders. 'Het blijkt ook niet uit de criminaliteitscijfers.'

Wachlijsten

Voor meer dan 3.700 jongeren is het nog altijd zoeken naar een geschikte plek in de bijzondere jeugdzorg. Dat wil niet meteen zeggen dat ze helemaal nergens terecht kunnen. Velen krijgen opvang, maar wachten nog op een plaats dicht bij huis of op een betere vorm van hulp.

Voor de instellingen waar de jongeren dag en nacht kunnen verblijven, de residentiële opvang, kampen met lange wachtlijsten. De helft van alle jongeren die nu geen opvangplaats hebben, zou daar terecht moeten komen. Ook de thuisbegeleidingsdiensten moeten veel wachtenden teleurstellen.

De wachttijd liep in 2010 gemiddeld op tot 195 dagen, iets meer dan een half jaar. Dat was een lichte verbetering ten opzichte van het jaar ervoor, maar blijft een dramatisch gegeven. Tegen dat de jongere ergens terecht kan, is de situatie meestal al veranderd.

Er zijn grote verschillen per regio. In Oost-Vlaanderen is de situatie veruit het slechtst: daar staan jongeren en kinderen tot 240 dagen op een wachtlijst. In Vlaams-Brabant is dat 'slechts' 160 dagen.

Eén plek

Meer en meer jongeren en kinderen komen terecht in wat heet 'multifunctionele centra'. 'De kritiek die we vaak krijgen is dat de hulp wordt onderbroken en jongeren van hot naar her worden gestuurd', zegt Van Mulders. 'Zulke centra geven een antwoord op die problematiek. Jongeren kunnen er naadloos overschakelen van een dagcentrum naar thuisbegeleiding of nog iets anders. Het belangrijkste daarbij is dat hun begeleider dezelfde blijft. Ze hoeven niet telkens opnieuw hun verhaal te doen.'

Er bestaan nu 750 dergelijke plaatsen, verspreid over tien locaties. Ter vergelijking: de pleegzorg is nog altijd goed voor 4.803 plaatsen, de begeleidingstehuizen voor 4.177. Jongens zijn in de jeugdzorg iets meer vertegenwoordigd dan meisjes.